

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

datum	Utrecht, 24 januari 2025
ons kenmerk	2025-05
voor informatie	Winy Toersen w.toersen@patientenfederatie.nl 06-22200863
onderwerp	Nivel Kennisvraag: Kenmerken van mensen die afzien van zorg om financiële redenen – inbrengdatum 29 januari

Geachte leden van de commissie VWS,

Tot 29 januari kunt u schriftelijke vragen inbrengen over de 'Nivel Kennisvraag: Kenmerken van mensen die afzien van zorg om financiële redenen'. Uit verschillende onderzoeken komt steeds opnieuw naar voren dat mensen zorg mijden vanwege financiële redenen. Veel mensen met een chronische ziekte, beperking of psychische aandoening hebben steeds opnieuw te maken hebben met stapeling van zorg- en meerkosten. Ze mijden vaker noodzakelijke zorg, krijgen meer pijn en/of ernstigere klachten en kunnen minder deelnemen aan de samenleving. Het is belangrijk dat niet er alleen goed gemonitord wordt maar dat ook adequate maatregelen genomen worden om de stapeling van zorgkosten merkbaar te verminderen en regelingen te versimpelen.

Patiëntenfederatie Nederland, Ieder(in) en MIND geven u graag een aantal aandachtspunten en vragen mee voor het schriftelijk overleg.

Inzet op gelijkwaardigere toegang tot zorg

Uit het onderzoek van Nivel¹ blijkt dat persoonlijke kenmerken, gezondheidskenmerken en de financiële situatie van mensen een rol spelen in het afzien van zorg vanwege financiële redenen. De minister schrijft² terecht dat de medische situatie van mensen, en niet hun portemonnee, leidend moet zijn. Ze zet zich in voor een gelijkwaardigere toegang tot zorg door het eigen risico te verlagen naar €165,- euro in 2027. En ze verwijst naar het wetsvoorstel tranchering van het eigen risico voor de medisch specialistische zorg.

Het verlagen van het eigen risico is een stap in de goede richting, maar voor een gelijkwaardigere toegang tot zorg is meer nodig. Zeker voor mensen met een chronische ziekte, beperking of psychische aandoening die naast het eigen risico vaak te maken hebben met veel andere zorg- en meerkosten. Voor hen is verlaging van het verplichte eigen risico, zeker wanneer dat deels teniet wordt gedaan door een hogere zorgpremie, van beperkte waarde. Het onderzoek van Nivel laat zien dat mensen die slechte/matige gezondheid ervaren vaker afzien van zorg omdat ze die niet (meer) kunnen betalen. Dit onderstreept het belang om voor hen meer gerichte maatregelen te treffen. Maatregelen die rekening houden met de financiële situatie en tot doel hebben de toegang tot zorg te vergroten.

>Kan de minister aangeven wat zij nog meer gaat doen voor mensen met een chronische ziekte, beperking of psychische aandoening die afzien van zorg door de stapeling van zorgkosten?

¹ [Kennisvraag: Kenmerken van mensen die afzien van zorg om financiële redenen, Nivel oktober 2024](#)

² [Kamerbrief bij Nivel Kennisvraag: Kenmerken van mensen die afzien van zorg om financiële redenen](#)

Uniforme en toegankelijke regelgeving

De onderzoekers concluderen dat de financiële situatie van mensen een belangrijkere rol lijkt te spelen bij het afzien van zorg dan inkomen. Zij adviseren om bij het tegengaan van zorg mijden om financiële redenen aandacht te hebben voor de gehele groep mensen met een slechtere financiële situatie en niet alleen voor mensen met een laag inkomen.

Zicht op de financiële situatie van mensen is vermoedelijk beter bekend bij gemeenten. Het is essentieel dat maatregelen ter compensatie van mensen met een slechtere financiële situatie uniform en voor mensen begrijpelijk en toegankelijk zijn. Zodat niet per gemeente verschilt wie voor welke compensatie in aanmerking komt en dat gelijkwaardige toegang tot zorg niet afhangt van de gemeente waarin iemand woont.

>Op welke wijze is de minister voornemens om opvolging te geven aan dit advies?
>Kan de minister toezeggen dat de woonplaats van mensen in een slechtere financiële situatie niet bepalend mag zijn voor het in aanmerking komen voor maatregelen die het afzien van zorg om financiële redenen moeten tegengaan?

We vragen u om deze vragen te betrekken bij uw inbreng. Uiteraard zijn we graag beschikbaar voor nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Arthur Schellekens
Patiëntenfederatie Nederland

Illya Soffer
Ieder(in)

Simone Melis
MIND